

## POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 maja 2016 r.

zażalenia obrońcy **S. F.**

skazanego z art. 158 § 1 i in. k.k.

na zarządzenie Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w L. z dnia 1 lutego 2016 r.

w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 8 października 2015 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w L.

z dnia 15 maja 2015 r.,

### **p o s t a n a w i a:**

**utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.**

### UZASADNIENIE

Przytoczonym na wstępie wyrokiem z dnia 8 października 2015 r. S. F. skazany został na łączną karę roku i trzech miesięcy pozbawienia wolności. Skazany nie był wówczas pozbawiony wolności w tej, ani w innej sprawie.

W dniu 30 grudnia 2015 r. wyznaczony na żądanie skazanego obrońca z urzędu wniósł na jego korzyść kasację (k. 363), której Przewodniczący Wydziału, w dniu 1 lutego 2016 r., odmówił przyjęcia wobec nieuzupełnienia jej formalnego braku polegającego na jej nieopłaceniu (k. 373).

Powyższe zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji zaskarżył obrońca zażaleniem wniesionym w dniu 9 lutego 2016 r. Wówczas uzyskano informację, że S. F. został osadzony w zakładzie karnym do odbycia kary orzeczonej w niniejszej sprawie, co nastąpiło w dniu 2 lutego 2016 r. (k. 385-386).

We zażaleniu obrońca zarzucił zaskarżonemu zarządzeniu, mającą wpływ na jego treść, obrazę art. 527 § 2 k.p.k., polegającą na niezastosowaniu tego przepisu, w sytuacji gdy skazany w chwili obecnej jest pozbawiony wolności. Na tej podstawie wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia oraz o przyjęcie kasacji, ewentualnie o uchylenie tegoż zarządzenia i przekazane sprawy Prezesowi Sądu Okręgowego w L. do ponownego rozpoznania.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Zarzut zażalenia jest chybiony i dlatego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 527 § 1 k.p.k. stanowi, że kasacja podlega opłacie. Nieopłacona kasacja dotknięta jest brakiem formalnym, podlegającym uzupełnieniu w trybie określonym w art. 120 § 1 k.p.k. Z treści art. 120 § 2 k.p.k. wynika, że w razie uzupełnienia braku w określonym terminie pismo procesowe zawierające kasację wywołuje skutki od daty jego wniesienia, w przeciwnym natomiast wypadku pismo to pozostaje bezskuteczne, co stosownie do treści art. 530 § 2 w zw. z art. 429 i art. 120 § 2 k.p.k., wywołuje decyzję o odmowie przyjęcia skargi, jako niespełniającej formalnego warunku jej wniesienia.

Na tym tle w realiach sprawy należało uwzględnić, że składane przez obrońcę pismo procesowe zawierające kasację nie zostało opłacone, co skutkowało uruchomieniem procedury określonej w art. 120 § 1 k.p.k. Zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2016 r. wezwano skazanego do uzupełnienia jej formalnego braku przez uiszczenie, w terminie 7 dni, kwoty 450 zł z tytułu opłaty od tej skargi i pouczone go o konsekwencjach wynikających z treści art. 120 § 2 k.p.k. (k. 369). Odbiór wezwania, wysłanego pod adresem miejsca zamieszkania skazanego, pokwitowała jego matka, jako dorosły domownik, w dniu 7 stycznia 2015 r. (k. 372), w tej samej też dacie powiadomienie o powyższym odebrał obrońca (k. 371). Wobec tego, nie może budzić wątpliwości, że termin do uzupełnienia tego braku upływał z dniem 14 stycznia 2016 r. Do tej daty, jak wynika z akt sprawy, strona wnosząca kasację nie wykonała żadnej czynności, co oznacza, że formalny warunek wniesienia kasacji nie został spełniony.

W nawiązaniu do zarzutu i argumentów zażalenia wypada zauważyć, że na wniosek strony organ prowadzący postępowanie może zwolnić ją od uiszczenia opłaty (art. 623 k.p.k.), natomiast z mocy ustawy, tj. na podstawie art. 527 § 2

k.p.k., opłaty tej nie uiszcza osoba pozbawiona wolności. Żaden z tych przepisów nie miał jednak zastosowania w niniejszej sprawie, wobec czego podniesiony w *petitum* zażalenia zarzut naruszenia art. 527 § 2 k.p.k. jest oczywiście bezzasadny.

S. F. rzeczywiście został pozbawiony wolności, ale dopiero w dniu 2 lutego 2016 r., a więc już po upływie wskazanego powyżej terminu, z którym ustawa wiąże uznanie za bezskuteczne pisma procesowego zawierającego kasację. Należy podkreślić, że brzmienie art. 527 § 2 k.p.k. nie pozostawia wątpliwości co do tego, że fakt pozbawienia wolności od którego jest uzależnione ustawowe zwolnienie z opłaty od kasacji musi mieć miejsce, *verba legis*, przy wnoszeniu kasacji – a więc w czasie równoległym do czynności procesowych związanych ze złożeniem pisma zawierającego tę skargę, w celu jej wniesienia, kiedy to aktualizuje się obowiązek uiszczenia opłaty. Nie można mieć również wątpliwości co do *ratio legis* tego unormowania, które sprowadza się do ułatwienia wystąpienia z tą skargą osobie osadzonej, mającej oczywiste, wynikające z tego faktu trudności w uzyskaniu środków niezbędnych do uiszczenia opłaty. Stąd nie ma znaczenia ani podstawa prawna osadzenia, ani też to, czy osoba ta jest pozbawiona wolności w sprawie, w której zapadł skarżony kasacją wyrok, czy też w innej sprawie. Stąd również zastrzeżenie wyrażone w art. 527 § 2 k.p.k. zd. 2. k.p.k., z którego wynika, iż opłatę tę zasądza się jednak od wymienionej osoby w rozstrzygnięciu końcowym, w razie pozostawienia bez rozpoznania albo oddalenia kasacji. Z perspektywy treści art. 527 § 2 k.p.k. nie chodzi zatem o to, by wnoszący kasację pozbawiony był wolności w którymkolwiek momencie postępowania przed, czy też po uprawomocnieniu się skarżonego kasacją wyroku, lecz o to, by ów stan pozbawienia wolności istniał w czasie, gdy był on zobowiązany do uiszczenia opłaty od tejże skargi.

Z powyższych powodów, jako niezrozumiały jawi się wytoczony w zażaleniu zarzut nieuwzględnienia, że S. F. „*jest obecnie pozbawiony wolności*”. W sytuacji, gdy skazany korzystał z wolności w czasie, gdy był zobowiązany do uiszczenia opłaty, a do pozbawienia go wolności doszło kilkanaście dni po upływie wyznaczonego mu na to terminu, a wręcz już po wydaniu zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, nie ma już żadnego znaczenia, że w zakładzie karnym przebywa on obecnie, czyli w czasie składania zażalenia na to zarządzenie. Nie również

znaczenia podnoszona w zażaleniu okoliczność, że obrońca nie mógł nawiązać ze skazanym kontaktu w czasie, gdy aktualizował się obowiązek uiszczenia opłaty.

Brak jest też podstaw do podzielnia wniosku wyrażonego w uzasadnieniu zażalenia – jak w nim zaznaczono, z daleko posuniętej ostrożności – „*o zwolnienie S. F. od opłaty kasacyjnej lub też ewentualnie o rozważenie możliwości przywrócenia terminu do uzupełnienia braku formalnego kasacji poprzez uiszczenie tej opłaty*”. Pierwszy z wniosków jest w oczywisty sposób spóźniony, skoro został złożony dopiero obecnie – po upływie przewidzianego w art. 120 § 1 k.p.k. terminu zakreślonego do uiszczenia opłaty. Drugi z kolei, w ogóle nie znajduje podstaw prawnych, jako że o czym wspomniano na wstępie – procedura unormowana w art. 120 § 1 i 2 k.p.k., w sposób autonomiczny i precyzyjny reguluje konsekwencje wynikające zarówno z uzupełnienia, jak i nieuzupełnienia braku formalnego pisma i nie przewiduje możliwości „przedłużenia”, czy też „przywrócenia” terminu do dopełnienia warunku formalnego.

Przedstawiony stan sprawy świadczy więc w sposób niewątpliwy, że zaskarżone zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji jest prawidłowe i dlatego Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.